

Մ. ՄԻՆԱՍՅԱՆ

ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՀՈԳԵՎՈՐ

ՃԵՄԱՐԱՆԸ ՈՒՍՄԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԱՐՈՒՄ

Վերադառնալ Մ. ՄԻՆԱՍՅԱՆ

սրերեց իր գոյության երկրորդ տարին էջմիածնի Հոգեվոր ճեմարանը:

1946—1947 ուսումնական տարում ճեմարանը զգալի նվաճումներ է ունեցել—կրկնապատկվել է ուսանողների թիվը, հրավիրվել են նոր դասախոսներ, բարելավվել են սաների կուլտուր-կենցաղային պայմանները:

Ճեմարանի ձեռք բերած նվաճումներն արդյունք են հանդիսանում Վեհափառ Հայրապետի ունեցած ամենօրյա հոգացողության ու լայն օժանդակության: Վեհափառ Հայրապետը ոչ ջանք, ոչ ժամանակ և ոչ էլ նյութական միջոցներ չի-խնայում ճեմարանին իր կողման բարձրության վրա դնելու համար: Նա ոչ մի օր չի դադարել ճեմարանի գործերով զբաղվել և միշտ էլ ընդառաջ գնալով բավարարել է նրա բազմապիսի պահանջներն ու կարիքները:

Իր գոյության երկրորդ տարում ճեմարանն ունեցել է առաջին և երկրորդ կուրսեր: Մի շարք նոր առարկաների դասավանդման համար հրավիրվել են նոր դասախոսներ.— Հայոց պատմության համար հրավիրվել է պատմաբան-հնագետ՝ դոցենտ Ասլան Շահ-

նազարյանը, Երաժշտության համար՝ արվեստի վաստակավոր գործիչ, վաստակավոր ուսուցիչ ու կոմպոզիտոր Դանիել Ղաղարյանը, Հայ Եկեղեցու պատմության համար՝ Կիրիկիո կաթողիկոսության Դպրեվանքի (Անթիլիաս) նախկին դասատու Եղիշե Վարդերեսյանը, Մաթեմատիկայի համար՝ բազմամյա ուսուցիչ ու նախկին ճեմարանական Գևորգ Մինասյանը, Ռուսաց լեզվի համար՝ Բաքվում և Լենինգրադում ուսած ու փորձառու ուսուցիչ Սարգիս Զաքարյանը:

Նոր հրավիրված դասախոսները ճեմարանի մյուս դասախոսների հետ միասին ջանք չեն խնայել սաների կրթական գործը կանոնավոր հիմքերի վրա դնելու համար: Բացի դասարանական պարապմունքներից դասախոսները մի շարք զեկուցումներ են կարդացել աշխարհագրական (Ա. Գևորգյան), տոմարագիտական (Հ. Քոչարյան), առողջապահական (Բժ. Պ. Ղուկասյան և ատամնաբույժ Ս. Առաքելյան), տիեզերագիտական (Կ. վրդ. Ասլանազյան), գրականագիտական (Ս. Զաքարյան) և այլ թեմաների շուրջը:

Բացի կրթական գործից հատուկ ուշադրություն է դարձվել նաև սաների կուլտուրական սպասարկման խնդիրներին: Դրսից հրավիրված ուժերի և սաների մասնակցությամբ հաճախակի կազմակերպվել են գրական-գեղարվեստական երեկոներ, իրտեղ ի-

րենց ելույթներով ճեմարանի սաներից աչքի են ընկել Ջ. Մարգարյանը (ինքնուրույն բանաստեղծություններով և արտասանությամբ), Ա. Ադամյանը (արտասանությամբ), Մ. Շահինյանը (նվագ) և ուրիշները:

Ճեմարանում կազմակերպված դասախոսություններին և գրական-գեղարվեստական երեկույթներին հրավիրվել են նաև միաբանության անդամները, որոնք սիրահոժար կերպով ներկա գտնվելով, երբեմն էլ իրենց ելույթներով, ինչպես օրինակ Գեր. Գեր.

Էքսկուրսիաներ, որոնց ընթացքում սաները այցելել են Երևանի մի քանի թանգարաններն ու Մատենադարանը, եղել են Զվարթնոցում, Օշական գյուղում այցելել են Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի դամբարանը և այլն:

Առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձվել նամանավանդ սաների կրոնական դաստիարակությանը. սաները կանոնավոր կերպով տաճար հաճախելով մասնակցել են եկեղեցական արարողություններին:

Հատուկ ուշադրություն է դարձվել նաև սաների կենցաղին. սաներին արամադրված

Հայոց պատմության ֆեմտրոյունից հետո. — րպետը, դեպի ձախ Ե. Շահազիզը, Սուրեն զարյանը, Ն. Բհն. Բավեյանը, դեպի աջ՝ Ս. Տեր-Հովհաննիսյանը, Ն. վրդ. Արքանամյանը

Նստած են՝ կենտրոնում Վեհափառ Հայկախկոպոսը, Ա. Դիլոյանը, Ա. Շահնա-կամսարականը, Մ. Մինասյանը, Ս. վրդ. Արքանամյանը

Ներսես կախկոպոս Արքանամյանը, Սուրեն կախկոպոս Թորոսյանը, Սահակ վարդապետ Տեր-Հովհաննիսյանը, Եղիշի վարդապետ Հարությունյանը և ուրիշներ, խախուսել են թե՛ վարչությունը և թե՛ սաներին: Դասախոսների ու վերակազմների դեկավարությամբ սաները մեկնել են Երևան, որ Օպերայի ու բալետի թատրոնում լսել են «Անուշ» օպերան, ինչպես նաև մայրաքաղաքի կինո-սրահներում դիտել են մի քանի կինոֆիլմեր:

Ուսումնական տարվա վերջում ճեմարանի վարչությունը կազմակերպել է մի շարք

է եղել պարսպապատ պարտեզով մի շինք, որ գտնվել են նրանց ննջարանները, ճաշարանն ու խոհանոցը. մեծ նշանակություն է տրվել և սաների ֆիզիկական դաստիարակությանը. հենց այս շինքի բակում էլ տեղի են ունեցել ամենօրյա առավոտյան մարմնամարզական վարժությունները և հետճաշյա զբոսանքներն ու խաղերը:

Սաներն ապահովված են եղել հագուստով, ուտամանով, ննջարանային բոլոր պիտույքներով և սննդով:

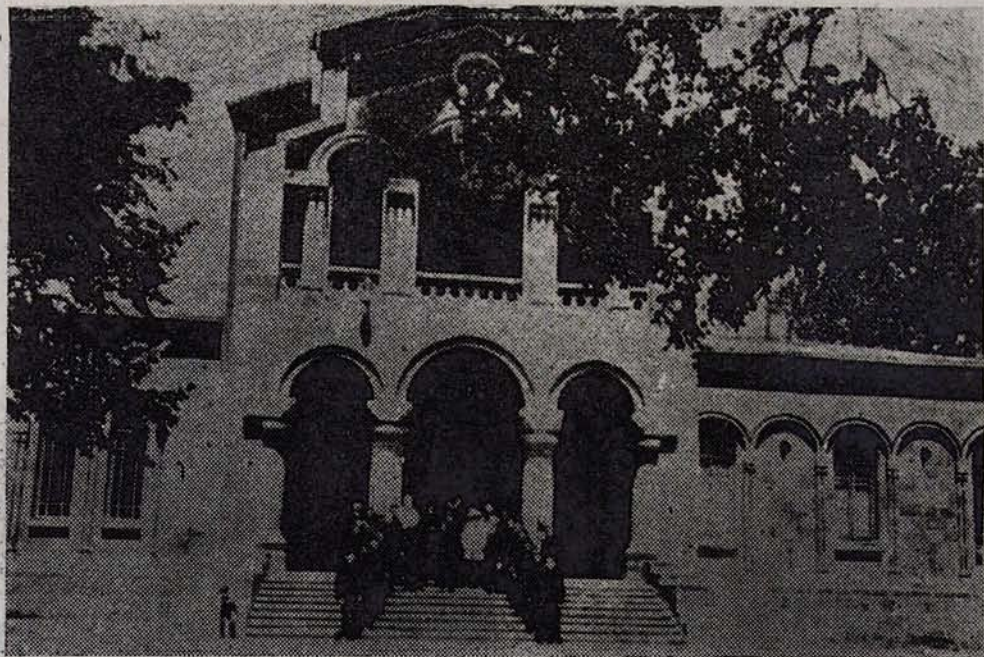
Այս բոլոր միջոցառումները տվել են իրենց ցանկալի արդյունքները. տարեկիցի

քննությունները ցույց տվեցին սաների բարձր պատրաստականությունը: Բացի ճեմարանի դասախոսներից, տարեվերջի քննություններին ներկա էին նաև Վեհափառ Հայրապետը և Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամներ՝ Ե. Շահազիզը, Ստ. Մալխասյանցը, Ներսես Եպիսկոպոս Աբրահամյանը, Ս. Կամարականը ու ուրիշներ: Նրանք միաբերան վկայեցին ուսման ասպարեզում սաների ունեցած մեծ հաջողությունները: Իրենց դերականը հառաջադիմության և լավա-

տական գործիքների, մարմնամարզական հատուկ դահլիճի, իսկ որ ամենակարևորն է՝ նյութական կայուն բազայի:

Վեհափառ Հայրապետը հոգ է տանում այս բոլորի համար և լիահույս ենք, որ նրա ջանքերն այս ուղղությամբ հաջողությամբ կպսակվեն: Արդեն պատվիրված է լաբորատորիաների սարքավորում և հրաժշտական գործիքներ:

Շուտով կավարտվի նաև ճեմարանի սեփական բաղնիքի և լվացքատան շինարա-

Հայոց լեզվի ֆինուրյունից հետո. Վեհափառ Հայրապետը Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամների հետ մեկնում է Վեհափառ. Վեհի ծախ կողմը մեծանուն հայագետ Ստ. Մալխասյանցը

դույն վարքի համար մի շարք սաներ պարզեցանք և նրանք արժեքավոր գրականություն, ինչպես օրինակ Մարտիրոսյան Ռուբիկը, Գևորգյան Քաջիկը, Շահեն Մկրտիչը՝ երկրորդ կուրսից և Գապարյան Գրիգորը, Տերտերյան Արմենակը ու Աղամյան Ադամը՝ առաջին կուրսից: Մի շարք սաներ էլ արժանացել են գովասանքի:

Հավագույն ցուցանիշներով փակելով ուսման երկրորդ տարին ճեմարանը թևակոխում է իր գոյության երրորդ տարին:

Ուսման երրորդ տարում ճեմարանի առաջ նոր խնդիրներ են դրվում: Ճեմարանը կարիք է զգում լաբորատորիաների, հրաժեշ-

րությունների, ինչ վերաբերում է նյութական կայուն բազայի ստեղծմանը, Վեհափառ Հայրապետը այս ուղղությամբ էլ քիչ աշխատանք չի տարել: Մենք կարծում ենք, որ սփյուռքի հայ մեծահարուստները չեն զլանա իրենց օժանդակությունը բերելու այս ըստ ամենայնի կարևոր գործին, միանգամ ընդմիջում կայուն ու ամուր բազա ստեղծելով ճեմարանի համար:

Հոգևոր ճեմարանի գոյության երրորդ տարվա շեմքին մենք լի ենք հավատով նրա ապագայի նկատմամբ և եռանդ չենք խնայի է՛լ ավելի բարելավելու նրա աշխատանքի պայմանները: